

Tisdagen den 25 april

Kl. 16.00

Förhandlingarna leddes av herr förste vice talmannen.

§ 1 Föredrogs och hänvisades Kungl. Maj:ts proposition nr 93 till skatteutskottet.

§ 2 Föredrogs och hänvisades motionerna  
nr 1673–1675 till jordbruksutskottet,  
nr 1676–1679 till trafikutskottet och  
nr 1680 till jordbruksutskottet.

§ 3 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningen nr 126.

#### § 4 Interpellation nr 127 ang. SJ:s taxehöjningar

Ordet lämnades på begäran till

Herr FÄGELSBO (c), som yttrade:

Herr talman! Enligt en prognos som riksrevisionsverket publicerade för några veckor sedan behöver statens järnvägar under innevarande och de två närmaste budgetåren förstärka sina inkomster med sammanlagt 415 miljoner kronor. Med nuvarande intäkter måste man räkna med underskott i SJ:s verksamhet med 80 miljoner kronor i år, med 25 miljoner kronor nästa år och med 40 miljoner kronor det därpå följande året, enligt samma källa.

SJ-ledningen har i pressen framhållit att det sannolikt blir nödvändigt att höja taxorna för att verksamheten skall gå ihop ekonomiskt. Biljett- och fraktpriserna har höjts med täta mellanrum under senare år, och ytterligare höjningar skulle medföra en prisnivå som måste befaras innebära att efterfrågan på SJ:s tjänster minskar ännu mer. Detta kan leda till uteblivna inkomsthöjningar eller inkomstbortfall som framtvingar ytterligare taxehöjningar.

Det måste ifrågasättas om en sådan utveckling är nödvändig. Att den inte är önskvärd är uppenbart. Starka skäl talar för att så stor del av trafiken som möjligt går på räls. Miljöpolitiska synpunkter och trafik-säkerhetsskäl kan anföras. För att stimulera den rälsbundna trafiken är det emellertid nödvändigt att taxorna anpassas så att folk har råd att åka tåg och anlita SJ för godssändningar. Det krävs sänkningar i stället för höjningar för att detta skall bli möjligt.

Ökad resandefrekvens och utvidgning av godstransporterna bör kunna medföra inkomstförstärkningar för SJ. Om ökad efterfrågan på SJ:s tjänster inte skulle ge de inkomster som behövs för att täcka kostnaderna måste möjligheten att genom budgetmedel tillföra SJ erforderliga resurser

diskuteras. Från samhällsekonomisk synpunkt måste detta vara att föredra framför att försöka kompensera ökade utgifter — bl. a. till följd av höjda löner — genom avgiftshöjningar som gör att fler och fler resenärer inte längre har eller anser sig ha råd att anlita SJ:s tågtrafik.

Med hänvisning till det anförda anhåller jag om kammarens medgivande att till herr kommunikationsministern få ställa följande frågor:

1. Vad har statsrådet för uppfattning om sambandet mellan täta taxehöjningar och utvecklingen av efterfrågan på SJ:s tjänster?

2. Vad har statsrådet för uppfattning om tanken att tillföra SJ statsbudgetmedel i syfte att hålla taxorna på rimlig nivå?

Denna anhållan bordlades.

#### § 5 Anmäldes och bordlades

Konstitutionsutskottets betänkanden:

Nr 19 i anledning av motioner om översyn av JO-institutionen

Nr 20 i anledning av motioner om statsformen och om kvinnlig tronföljd

Nr 21 i anledning av motion om förlängning av riksdagens vår- eller höstsession

Nr 22 i anledning av motioner om offentliga utfrågningar i riksdagens utskott

Utbildningsutskottets betänkanden:

Nr 9 i anledning av propositionen 1972:1 i vad avser anslag för budgetåret 1972/73 till de matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna m. m. jämte motioner

Nr 13 i anledning av propositionen 1972:28 angående anslag för budgetåret 1972/73 till byggnadsarbeten samt inredning och utrustning av lokaler vid universiteten m. m. i vad propositionen hänvisats till utbildningsutskottet

Nr 16 i anledning av propositionen 1972:85 angående utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1971/72 i vad avser anslag till skolväsendet samt högre utbildning och forskning m. m.

#### § 6 Kammaren åtskildes kl. 16.02.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert